

Hava Trafik Kontrol Bölümü Öğrenci Adayları;

Hava Trafik Kontrolörler ulusal ve uluslararası uçuşların emniyetli ve güvenli bir şekilde yapılmasından sorumlu havacılık personelleridir. Hava Trafik Kontrol bölümü mezunları mesleğe adım attıklarında Devlet Hava Meydanları İşletmesi DHMI'nin yaptığı lisans sınavlarına girmektedirler. Hava Trafik Kontrol bölümü mezunlarının DHMI'de işe başlayabilmeleri için Seviye 4 derecesinde İngilizce bilgisi şartı aranmaktadır. YDS 70 puan üzerinde bir başarı göstermeleri gerekmektedir. Seviye 4'teki bir kontrolörün 3 yılda bir İngilizce yeterliliğini belgeleme zorunluluğu vardır. DHMI'nin yaptığı Hava Trafik Kontrol adayı seçme yazılımı FEAST bünyesinde İngilizce sorular bulunmaktadır.

Havacılık İngilizcesini tam öğrenebilmek ve İngilizce diline hâkim olabilmek için belli bir yabancı dil altyapısı gerekmektedir. Yeterli bir İngilizce için uzun bir eğitim gerekmektedir. Üniversitemizin hazırlık okulu bu konuda bir başlangıç teşkil edebilecektir. Kısacası İngilizce öğrenimi mesleğiniz için çok önemlidir ve İngilizce öğrenimini erteleme şansınız bulunmamaktadır.

Tablo 1'de Hava Trafik Kontrolörlerin (HTK) Eğitim ve Meslek hayatı boyunca alması gereken dil zorunluluğu hakkında bilgiler özetlenmiştir. Havacılık İngilizcesi hakkında detaylı bilgiye web sitemizden ulaşabilirsiniz.

Havacılık alanında pek çok kazanın sebebi pilot ve kule arasındaki konuşmalarda İngilizcenin anlaşılamadığından kaynaklanmaktadır. İngilizcenin Yanlış kullanımı sonucunda meslek hayatınızda her bir kusurlu dil kullanımı kayıt altına alınabilir veya soruşturma açılabilmesi ihtimali bulunmaktadır. Yanlış İngilizce kullanımının Hava Trafik Kontrol alanında hukuki neticeleri bulunmaktadır.

Öğrencilerimizin dil konusunu diplomadan sonraya ertelemeleri halinde, 27 yaşından sonra mesleğe başvuru hakkını kaybedebileceklerdir. Dolayısı ile öğrencilerimizin mezuniyetten sonra mağduriyet yaşamamaları için aşağıdaki destekleri vermekteyiz.

- İngilizce Hazırlık Okulumuz bulunmaktadır.
- Her dönem 6 saat mesleki İngilizce dersleri bulunmaktadır.
- Simülatör derslerinde HTK dil terminolojisi kullanılmaktadır.
- Mesleki derslerde Havacılık İngilizcesi dil seviyesi öğrencinin hazırlık aldığı varsayılarak her yıl belli bir düzeyde arttırılır.
- Hava trafik kontrolör ve pilotlara yönelik freyzyoloji eğitiminden öğrencilerin başarılı olmaları gerekmektedir.

Tüm bu bilgiler ışığında Hava Trafik Kontrol Bölümü olarak İngilizce Hazırlık sınıfına kayıt yaptırmanızı şiddetle tavsiye ediyoruz.

Hava Trafik Kontrol Bölümü

13.09.2020

Tablo 1: Hava Trafik Kontrolörlerin (HTK) Eğitim ve Meslek hayatı boyunca alması gereken dil zorunluluğu

HTK Alanında Geçirilen Süre	Kademe	Birim	İngilizce
1 Yıl	Üniversite İngilizce Hazırlık Sınıfı	Fırat Üniversitesi Hazırlık Okulu	Ücretsiz İngilizce Eğitimi
4 Yıl	4 Yıllık Üniversite Eğitimi / Havacılık İngilizcesi / HTK Lisans Hazırlığı	Fırat Üniversitesi Hava Trafik Kontrol Bölümü	İngilizce destekli eğitim
Genelde 4-5 gün süren Havacılık İngilizcesi Seviyesi Tespit Sınavı	‘Seviye 4’ gerekli - YDS 70 puan eşdeğeri puan şartı var - Seviye 4’ün geçerliliği 3 yıl 3 yılda bir sınava tekrar giriliyor	Havacılık İngilizcesi Eğitim Kurs Merkezi	Üniversitede yeterli İngilizce eğitim alamayanlar mesleğe başlayamıyor, yıllar süren çabalarla ve kendi imkânları ile ücretli ‘Havacılık İngilizcesi Eğitim Kurslarına’ katılarak bu eksiği kapatmaya çalışıyor.
Üniversite Eğitimi boyunca Hazırlık+Lisans	Seviye 4 İngilizce	YDS 70 puan eşdeğerliği	Öğrencinin Hazırlık Sınıfı ve Lisans boyunca İngilizce yeterliliklerini sağlaması gerekmektedir.
	HTK asistan pozisyonu	DHMI	3 yılda bir İngilizce Seviye 4 yeniden ölçülür
	HTK stajyer pozisyonu	DHMI	3 yılda bir İngilizce Seviye 4 yeniden ölçülür
	HTK Lisansı	DHMI	3 yılda bir İngilizce Seviye 4 yeniden ölçülür
Emekliliğe Kadar	HTK Başkontrolör Lisansı	DHMI	3 yılda bir İngilizce Seviye 4 yeniden ölçülür

Hava Trafik Kontrol bölümü mezunları için gereken Havacılık İngilizcesi ile ilgili uluslararası ve ulusal belgeler, talimatlar, yönetmelikler ve yönergeler bulunmaktadır. İlgili mevzuat dokümanlarından bazıları şunlardır:

- Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliğine (SHY 65-01)
- ICAO Doc.No.9835 el kitabı (Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements)
- SHGM Dil Yeterliliği Talimatı 18 Şubat 2011
- ICAO EK 1 Personel Lisanslandırma
- ICAO EK 10 Havacılıkla ilgili Telekomünikasyonlar Cilt II

Havacılık İngilizcesi Nedir?

Havacılık İngilizcesi hem sivil hem de ticari havacılık için tüm dünyada pilotlar ve hava trafik kontrolörleri arasında konuşulan uluslararası ortak dildir.

Havacılık İngilizcesi, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) tarafından standartlaştırılmış frezyoloji ve temel İngilizce dilinin eşsiz bir birleşimidir. Havacılık İngilizcesi, profesyonel bir jargon olan frezyoloji ve temel İngilizce kullanımından oluşur.

Neden Gereklidir?

Pilotların ve hava kontrolörlerinin birbirlerini yanlış anlamaması ve ölümcül kazaların önlenmesi için gereklidir.

Uçuş emniyeti açısından büyük önem taşıyan pilotlar ile hava trafik kontrolörleri arasındaki haberleşmelerde özellikle sıra dışı, anormal, beklenmedik ya da karmaşık durumlarda standart frezyoloji dışına çıkarak düz İngilizce ile doğru ve etkin iletişimin sürdürülebilir olması amaçlanmıştır.

Frezyoloji, havacılıkta iletişimi geliştirmek için operasyonel ve dilbilimsel uzmanlar tarafından icat edilmiştir. Frezyolojide mesajlar kısa ve özür. Bu kısa ve öz ifadeler, belirsizliğin önlenmesine yardımcı olur ve öngörülebilir durumlar için mükemmel şekilde uygunlardır. Ancak frezyoloji tek başına yeterli değildir. ICAO standartlaştırılmış frezyoloji birçok durumu kapsayacak şekilde geliştirilmiş olmasına rağmen, tüm pilot ve kontrolör iletişim ihtiyaçlarını karşılayamaz. ICAO tarafından standardize edilmiş frezyoloji yalnızca beklenmedik bir olay gerçekleşene kadar yeterli olur. Bu nedenle, iyi İngilizce biliyor olmak, rutin olmayan bir durumda kriz yönetiminde son derece önem taşır.

İletişim belirli bir senaryoya göre devam ettiği sürece, standartlaştırılmış frezyoloji dil gereksinimlerini karşılayabilir. Öte yandan, temel İngilizceyi anında kullanmayı gerektirecek rutin dışı bir durum yaşanabilir. Tahmin edilemez bir şey olduğunda, etkili iletişim kurabilmek ve iki saniyelik bir karar vermek için dil becerilerinize ve zekânıza güvenmeniz gerekir. ICAO, temel dili “Belirli bir dilin kendiliğinden, yaratıcı ve kodlanmamış kullanımı.” olarak kabul edilmektedir. Havacılıkta dilsel spontanlık, yaratıcılık ve kodsuz İngilizce kullanımına sıklıkla ihtiyaç duyulur.

Ne Zaman Yürürlüğe Girmiştir?

Dünyada Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO)’nun Havacılık İngilizcesi kapsamındaki düzenlemeleri 05 Mart 2008 tarihi itibari ile yürürlüğe girmiştir.

Türkiye’de Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, pilotların ve hava trafik kontrolörlerinin dil yeterliliğine ilişkin esas ve usuller ile kısıtlamaları belirleyen Dil Yeterliliği Talimatını 18 Şubat 2011 tarihinde yayınlamıştır. Türkiye’deki talimat ICAO’nun düzenlemeleri ile uyumludur.

Havacılıkta İngilizce Dil Yeterliliği Nedir?

Dil Yeterliliği Talimatı’na göre; İngilizce dil yeterliliği pilotlar ile hava trafik kontrolörleri arasında kullanılan ortak dilin(frezyoloji) kullanımının yanı sıra, doğru ve net bir şekilde iletişimi sağlayabilme, haberleşme stratejilerini kullanabilme, yanlış anlamaları fark ederek çözümleme ve mesajların doğru iletilmesi gibi kriterlere göre değerlendirilmektedir.

İngilizce Dil yeterliliği konusunda; telaffuz, gramer, kelime bilgisi, akıcılık, anlama, interaksyon konu başlıklarının her birinde ICAO dil yeterliliği cetveline göre ölçüm yapılmaktadır.

Uluslararası Sivil Havacılık Oganizasyonu (ICAO) İngilizce yeterlilik seviyelerini “pre-elementary (Seviye 1), elementary (Seviye 2), pre-operational (Seviye 3), operational (Seviye 4), extended (Seviye 5) ve expert (Seviye 6)” şeklinde sıralar. Pilot ve hava trafik kontrolörlerinin minimum Seviye 4 İngilizce yeterliliğine sahip olması gerekmektedir. Seviye 4 dil yeterliliği 3 yıl süreyle geçerli olmaktadır.

Dil Sınavları Nasıl Yapılmaktadır?

İngilizce dil yeterliliği sınavlarında adaylardan; havacılıkla ilgili bir senaryo içerisinde bilgisayar ortamında sunulan ses ve görüntüleri dinleyip izledikten sonra bunlara ilişkin soruları, havacılık İngilizcesi ve genel İngilizce konusunda anlama ve konuşma yeteneğini göstererek, soruların her birisi için tanınan süre içinde cevaplamaları

istenecek ve verecekleri cevaplar ses kaydına alınmaktadır. Sonrasında puanlama yapıp seviye dereceleri belirlenmektedir.

Hava Trafik Kontrolörler için Gerekli mi?

ICAO EK 1 Personel Lisanslandırma ve EK 10 Havacılıkla ilgili Telekomünikasyonlar Cilt II' e göre hava trafik kontrolörlerinin ve pilotların 'radyotelefon' iletişimde kullanılan ortak dili anlamaları ve konuşmaları zorunlu kılınmıştır. SARP (Standards and Recommended Practices) dokümanlarında uluslararası havacılık iletişimde standart İngilizce dil kalıplarının kullanılması zorunlu kılınmaktadır.

ICAO Havacılık İngilizcesi konusunda kriterleri belirleyen ana regülasyon metninde 5 Mart 2008 yılı itibari ile EK1.'de belirtilen dil yeterlilik seviyelerini karşılayacak telsiz telefon iletişimi için gerekli dili uçak, helikopter pilotları, hava trafik kontrolörleri ve havacılık istasyon operatörlerinin sergilemesi gerektiği belirtilmiştir

Havacılık İngilizcesinin Önemi - Örnek Olaylar

- 1990 yılında, 052 numaralı uçuş olan Avianca'da yakıt tükenmesi yaşandı; kokpitten kontrol kulesine gelen mesaj durumu yeterince açıklayamadı. Bunun sonucunda uçaktaki 149 yolcudan 65'i hayatını kaybetti.
- 1996'da, Kazakistan Havayolları Ilyushin 76 ve Suudi Arabistan Boeing 747-100 havada çarpıştı. Her iki uçakta bulunan 349 kişi öldü. Kazak kokpitinde bulunan üç kişiden sadece biri İngilizce dilini anlayabiliyordu.
- Tarihin en ölümcül uçak felaketlerinden biri de yine iletişim problemleri yüzünden gerçekleşmiştir. 1977'de İspanya'nın Kanarya Adaları'ndaki Tenerife'ye giden bir uçuşta bulunan Hollandalı kaptan kuleden kalkış için izin istedi. Hava trafik kontrolörünün yanıtı "Tamam, kalkış için sıranız geldiğinde sizi bilgilendireceğim." şeklindeydi. Ancak trajik bir şekilde pilot cızırtılı sesler arasında sadece "Tamam" kelimesini anlayabildi. Ve kötü hava koşulları nedeniyle, kontrol kulesi çarpışmaya giden iki uçağı göremedi. Böylece bir KLM Boeing 747 ve Pan Am Boeing 747 pistte çarpıştı. Havacılık tarihinin en ölümcül kazası sayılan olayda en az 583 kişi hayatını kaybetti. Sonuç olarak, kokpit ve kule arasındaki iletişimsizlik nedeniyle 1000'in üzerinde kişi hayatını kaybetmiştir.

Sonuç

Yukarıda bahsedilen örnek vakalar sivil havacılık alanında uluslararası ortak bir dilin kullanımını gerekli kılmıştır. Bu sebeple Havacılık İngilizcesi kullanımı yasal düzenlemeler ile hayata geçirilmiştir. **Havacılık İngilizcesi seviye 4 yeterliliği** pilot ve **hava trafik kontrolörler**'in mesleğe ilk adımı atmaları için önemli gerek şartlardan biridir.